

ROPAŽU NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģ. Nr. 90000067986

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts, Ropažu novads, LV-2130

Tālr. 67910518

novada.dome@ropazi.lv

Ulbrokā

SAISTOŠIE NOTEIKUMI

2023.gada ____

Nr. ____/23

*Apstiprināti ar
Ropažu novada pašvaldības domes
sēdes lēmumu Nr.
(prot. Nr.)*

Par mājstaimniecības atzīšanu par trūcīgu vai maznodrošinātu un sociālās palīdzības pabalstiem Ropažu novada pašvaldībā

*Izdoti saskaņā ar
Sociālo pakalpojumu un
sociālās palīdzības likuma
33. panta ceturto daļu,
36. panta piekto un sesto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Saistošie noteikumi nosaka sociālās palīdzības sniegšanas un saņemšanas kārtību, nosacījumus maznodrošinātas un trūcīgas mājstaimniecības statusa noteikšanai, mājstaimniecības, kurām ir tiesības saņemt sociālo palīdzību, kā arī pabalstu veidus, pabalstu apmēru un lēmumu apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtību.
2. Sociālo palīdzību piešķir mājstaimniecībai, kura deklarējusi savu dzīvesvietu Ropažu novada pašvaldības (turpmāk – pašvaldība) administratīvajā teritorijā vai kuras pēdējā deklarētā dzīvesvieta bija pašvaldības administratīvajā teritorijā.

II. Trūcīgas vai maznodrošinātas mājstaimniecības statusa, sociālo pabalstu pieprasīšanas un sniegšanas kārtība

3. Sociālās palīdzības saņēmēji var būt:

- 3.1. trūcīgas mājsaimniecības, kurām Ropažu novadā ir piešķirts trūcīgas mājsaimniecības statuss;
- 3.2. maznodrošinātas mājsaimniecības, kurām Ropažu novadā ir piešķirts maznodrošinātas mājsaimniecības statuss;
- 3.3. mājsaimniecība krīzes situācijā.
4. Lai saņemtu sociālo palīdzību, persona vai mājsaimniecības pilnvarotā persona (turpmāk – klients) vēršas Sociālā dienesta pagastu vai Vangažu pilsētas nodaļā (struktūrvienībā) klātienē vai iesūtot iesniegumu e-pastā socialais.dienests@ropazi.lv elektroniski parakstītu ar drošu elektronisko parakstu, vai ar pasta sūtījumu, adresējot to kādai Sociālā dienesta pagasta vai Vangažu pilsētas nodaļai (struktūrvienībai).
5. Iesniedzot iesniegumu un citus normatīvajos aktos noteiktos dokumentus, klients deklarē savus ienākumus un citus materiālos resursus (ienākumus un īpašumus) iztikas līdzekļu deklarācijā.
6. Sociālais dienests pēc klienta iesnieguma un pievienotiem dokumentiem novērtē klienta ienākumus un citus materiālos resursus, kā arī pārbauda informāciju, tostarp, apstrādā personas datus par klientu pašvaldības un valsts datu reģistros tikai lēmuma pieņemšanai nepieciešamajā apjomā. Ja nepieciešams, Sociālais dienests papildus pieprasa ziņas no klienta, kā arī no juridiskām un fiziskām personām.
7. Sociālais dienests viena mēneša laikā pēc klienta iesnieguma saņemšanas pieņem lēmumu par sociālās palīdzības piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt. Sociālais dienests informē klientu par pieņemto lēmumu Paziņošanas likumā noteiktajā kārtībā.

III. Nosacījumi klienta (mājsaimniecības) atzīšanai par trūcīgu vai maznodrošinātu

8. Mājsaimniecības ienākumu un materiālo resursu izvērtēšana tās atzīšanai par trūcīgu vai maznodrošinātu notiek saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem.
9. Maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis pašvaldībā noteikts 80 procentu apmērā no Centrālās statistikas pārvaldes tīmekļa vietnē publicētās minimālo ienākumu mediānas uz vienu ekvivalento patērētāju mēnesī.
10. Minimālo ienākumu sliekšņu apmērus mājsaimniecībai aprēķina, piemērojot attiecīgajam ienākumu sliekšnim šādus koeficientus:
 - 10.1. pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā — koeficientu 1;
 - 10.2. pārējām personām mājsaimniecībā — koeficientu 0,7.

IV. Pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai

11. Garantētais minimālais ienākumu (turpmāk – GMI) sliekšnis tiek noteikts normatīvo aktu kārtībā.
12. GMI pabalsta aprēķināšana, piešķiršana un izmaksas kārtība notiek atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem, izvērtējot mājsaimniecības materiālo situāciju.

V. Mājokļa pabalsts

13. Mājokļa pabalstu piešķir mājsaimniecībai dzīvojamās telpas īres vai dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas un maksas par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, segšanai vai cietā kurināmā iegādei.
14. Mājokļa pabalsta aprēķināšanas, piešķiršanas un izmaksas kārtība notiek saskaņā ar ministru kabineta noteikto.

15. Pabalstu izmaksā dalītā vai pilnā maksājumā klientam vai pakalpojumu sniedzējam.
16. Piemērot nosacījumus attiecībā uz izdevumu pozīciju minimālām normām, par kurām tiek aprēķināts mājokļa pabalsts, nosakot mājokļa platību 64 m² apmērā, ja:
 - 16.1. trīs un vairāk istabu mājoklī dzīvo un dzīvesvietu deklarējusi viena vai divas personas, kurām noteikta I vai II grupas invaliditāte;
 - 16.2. trīs un vairāk istabu mājoklī dzīvo viena vai divas personas, kuras sasniegušas valsts vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamo vecumu.

VI. Pabalsts atsevišķu izdevumu apmaksai

17. Pabalsts atsevišķu izdevumu apmaksai tiek piešķirts trūcīgām un maznodrošinātām mājsaimniecībām veselības aprūpei, bērna izglītībai un audzināšanai.
18. Pabalsts veselības aprūpei ietver:
 - 18.1. medicīnisko pakalpojumu, tai skaitā receptu briļļu, inkontinences preču iegādes izdevumu segšanai pēc iesniegtiem izdevumus apliecinošiem dokumentiem, personai mājsaimniecībā, nepārsniedzot 200 *euro* viena kalendārā gada laikā;
 - 18.2. medikamentu (kas aplikti ar PVN 12%) izdevumu segšanai pēc iesniegtiem izdevumus apliecinošiem dokumentiem, personai mājsaimniecībā nepārsniedzot 200 *euro* viena kalendārā gada laikā.
19. Pabalsta saņemšanai klients Sociālajā dienestā iesniedz medicīnisko pakalpojumu izdevumu apliecinošu dokumentu kopijas, uzrādot oriģinālus, kas izsniegti pēdējo triju mēnešu laikā, un kuros norādīts personas vārds, uzvārds, personas kods, maksājuma mērķis un summa.
20. Pabalstu bērna izglītībai un audzināšanai piešķir:
 - 20.1. mācību piederumu iegādei uzsākot mācību gadu bērniem, kuri iegūst izglītību (no 5 līdz 24 gadu vecumam) 70 *euro* apmērā par katru bērnu. Iesniegumu pabalsta saņemšanai iesniedz Sociālajā dienestā no kārtējā gada jūlija pirmās darba dienas līdz septembra pēdējai darba dienai;
 - 20.2. bērna ēdināšanai skolā nepārsniedzot 2 *euro* dienā, uz laiku, kurā piešķirts trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statuss. Apmaksu veic pēc ēdinātāja iesniegtā rēķina;
 - 20.3. bērna ēdināšanai pirmsskolas izglītības iestādē 100 % apmērā no pašvaldības noteiktām ēdināšanas izmaksām uz laiku, kurā klientam piešķirts trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statuss;
 - 20.4. bērna nometnes apmaksai līdz 150 *euro* kalendārā gada laikā, uz laiku, kurā piešķirts trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statuss. Maksu par dalību nometnē pārskaita nometnes rīkotājam uz kredītiestādes kontu pēc rēķina saņemšanas vai personai pēc finanšu dokumentu iesniegšanas.

VII. Pabalsts krīzes situācijā

21. Tiesības saņemt vienreizēju pabalstu krīzes situācijā ir mājsaimniecībai, kura katastrofas vai citu no mājsaimniecības gribas neatkarīgu apstākļu dēļ pati saviem spēkiem nespēj nodrošināt savas pamatvajadzības un tai ir nepieciešama psihosociāla vai materiāla palīdzība.
22. Pabalsta saņemšanai mājsaimniecība iesniedz sociālajā dienestā iesniegumu ne vēlāk kā triju mēnešu laikā, skaitot no dienas, kurā radusies krīzes situācija, un kuram pievienoti

dokumenti vai informācija par apstākļiem, kas radījuši mājstaimniecības nonākšanu krīzes situācijā.

23. Pēc iesnieguma saņemšanas Sociālā dienesta speciālists veic mājstaimniecības krīzes situācijas novērtējumu, nepieciešamības gadījumā piesaistot citus speciālistus, sagatavojot par to atzinumu.
24. Pabalstu piešķir mājstaimniecībai līdz valstī noteiktās minimālās mēneša algas apmēram viena gada laikā.

VIII. Lēmuma apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtība

25. Sociālā dienesta pieņemto lēmumu var apstrīdēt pašvaldības Administratīvo aktu strīdu komisijā.
26. Komisijas pieņemto lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā likumā noteiktajā kārtībā.

IX. Noslēguma jautājumi

27. Ar šo saistošo noteikumu spēkā stāšanos spēku zaudē Ropažu novada pašvaldības domes 2021. gada 1. septembra saistošie noteikumi Nr. 12/21 "Par mājstaimniecības atzīšanu par trūcīgu vai maznodrošinātu un sociālās palīdzības pabalstiem Ropažu novada pašvaldībā".
28. Šie saistošie noteikumi stājas spēkā 2023.gada 1.jūlijā.

Ropažu novada pašvaldības
domes priekšsēdētāja

V. Paulāne

Paskaidrojuma raksts

**Ropažu novada pašvaldības domes saistošajiem noteikumiem Nr.
"Par mājstaimniecības atzīšanu par trūcīgu vai maznodrošinātu un sociālās palīdzības
pabalstiem Ropažu novada pašvaldībā"**

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	1.1. Saistošo noteikumu izdošanas mērķis - nodrošināt iedzīvotājiem ar zemiem ienākumiem un krīzes situācijā nonākušiem atbalstu sociālo problēmu risināšanā un noteikt palīdzības saņemšanas un finansēšanas principus. 1.2. Saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 33.panta trešo daļu maznodrošinātas mājstaimniecības ienākumu sliekšni katra pašvaldība ir tiesīga noteikt ne augstāku par 436 euro pirmajai vai vienīgajai personai mājstaimniecībā un 305 euro pārējām personām mājstaimniecībā, bet ne zemāku par šā panta otrajā daļā noteikto trūcīgas mājstaimniecības ienākumu sliekšni. 1.3. Saskaņā ar minētā likuma 36.panta piekto un sesto daļu Ministru kabinets nosaka mājokļa pabalsta aprēķināšanas,

piešķiršanas un izmaksas kārtību un izdevumu pozīciju minimālās normas mājokļa pabalsta apmēra aprēķināšanai. Pašvaldība saistošajos noteikumos var paredzēt labvēlīgākus nosacījumus attiecībā uz izdevumu pozīciju normām, kā arī noteikt koeficientu garantētā minimālā ienākuma sliekšņu summai mājsaimniecībai un mājsaimniecību veidus, kuriem tiek piemērots koeficients mājokļa pabalsta apmēra aprēķināšanai. Šā likuma 35. panta otrās daļas 1. punktā noteikto pabalstu piešķir par trūcīgu vai maznodrošinātu atzītai personai vai mājsaimniecībai un šo pabalstu mērķus, apmēru, piešķiršanas un izmaksas kārtību nosaka pašvaldība saistošajos noteikumos. Šā likuma 35. panta otrās daļas 2. punktā noteiktā pabalsta apmēru, piešķiršanas un izmaksas kārtību nosaka pašvaldība saistošajos noteikumos.

1.4. Saistošo noteikumu projekts nosaka pieprasīšanas un pabalstu saņemšanas kārtību. Ropažu novada pašvaldības dome 2021. gada 1. septembrī apstiprināja saistošos noteikumus Nr. 12/21 "Par mājsaimniecības atzīšanu par trūcīgu vai maznodrošinātu un sociālās palīdzības pabalstiem Ropažu novada pašvaldībā". Pašas būtiskākās izmaiņas no 2021.gada 1.septembra saistošajiem noteikumiem ir tādas, ka šie saistošie noteikumi paredz maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšni Ropažu novada pašvaldībā noteikt 80 procentu apmērā no Centrālās statistikas pārvaldes tīmekļvietnē publicētās minimālo ienākumu mediānas uz vienu ekvivalento patērētāju mēnesī, kas nozīmē, ka maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā ir 501 *eiro 2023.gadā*, pārējām personām mājsaimniecībā 351 *eiro*. Mainoties minimālo ienākumu mediānai, mainīsies maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis.

1.5. Problēmas raksturojums, kuras risināšanai nepieciešami saistošie noteikumi - novērst vai mazināt sociālo atstumtību, nabadzību, vardarbību, atkarību u.c. sociālās problēmas, kā arī veicināt dzīves kvalitātes uzlabošanos mazaizsargātām iedzīvotāju grupām, nodrošinot materiālu atbalstu Ropažu novadā deklarētajiem iedzīvotājiem, noteikt minimālo ienākumu sliekšni Ropažu novadā.

1.6. Iespējamās alternatīvas, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi - sociālā darba speciālistu kvalifikācijas celšana, supervīziju nodrošināšana, specializācijas attīstība novadā, nodrošinot dažādu metodiku apgūšanu un pielietošanu praktiskajā darbā (sociālais darbs ar atkarīgām un līdzatkarīgām personām, sociālais darbs ar vardarbībā cietušām personām, sociālais darbs ar senioriem u.tml.).

1.7. Pabalstus nav tiesīgas saņemt personas, kuras saņem valsts vai pašvaldības nodrošinātos ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas sniegtos pakalpojumus vai atrodas ieslodzījuma vietā.

1.8. Garantētais minimālais ienākumu sliekšnis tiek noteikts valstī noteiktajā kārtībā un apmērā un tas ir 20% apmērā no ienākumu mediānas.

1.9. Noteikumos paredzēts medicīnisko pakalpojumu un

	medikamentu apmaksu veikt iesniegto apliecināmo izdevumu apmērā līdzšinējo 50% apmērā.
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	2.1. Saistošo noteikumu īstenošanas fiskālās ietekmes prognoze uz pašvaldības budžetu - saistošo noteikumu īstenošanas rezultātā palielinās pašvaldības budžeta izdevumi gadā, taču ilgtermiņā tiek: 2.1.1. mazināta sociālā izolētība, iesaistot personas darba tirgū palielinās ienākumi budžetā; 2.1.2. nodrošināts nepārtraukts un paredzams sociālais atbalsts, izdevumu daļa ilgtermiņā tiek samazināta, veicinot iedzīvotāju patstāvību un spēju pašam pārvarēt radušās grūtības. 2.2. Šie saistošie noteikumi paredz sniegt atbalstu aptuveni 1900 personām par kopējo summu 998 000.00 <i>euro</i>. 2.3. Nav nepieciešami resursi jaunu institūciju vai darba vietu veidošanai.
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	3.1. Sociālā ietekme – ietekme uz cilvēku dzīvesveidu, kultūru, labsajūtu, sabiedrību kopumā, kā arī ietekme uz konkrētām sabiedrības grupām, tai skaitā sociālās atstumtības riskam pakļautajām sabiedrības grupām. 3.2. Ietekme uz vidi – šo saistošo noteikumu izpilde neietekmēs vidi. 3.3. Ietekme uz iedzīvotāju veselību – saistošie noteikumi var ietekmēt iedzīvotāju veselību un labklājību, jo ar saistošajiem noteikumiem tiek paredzēts piešķirt vairākus pabalstus, kas tieši ir saistīti ar veselību un labklājību personām ar zemiem ienākumiem, trūcīgām un maznodrošinātām personām, kā arī mājsaimniecībām krīzes situācijās. Plānots piešķirt: 3.3.1. pamatpabalstus - garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai, pabalstu mājokļa izdevumiem; 3.3.2. pabalstu medicīnisko pakalpojumu un medikamentu (kas aplikti ar PVN 12%) izdevumu segšanai pēc iesniegtiem izdevumus apliecinājošiem dokumentiem; 3.3.3. pabalstu individuālo mācību piederumu iegādei bērniem no trūcīgām un maznodrošinātām ģimenēm; 3.3.4. pašvaldības palīdzību nometņu apmaksai bērniem līdz 18 gadu vecumam līdz 150,00 <i>euro</i> kalendārā gada laikā, uz laiku, kurā piešķirts trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statuss; 3.3.5. ēdināšanas izdevumu segšanu bērniem izglītības iestādēs un bērniem pirmsskolas izglītības iestādēs uz laiku, kurā piešķirts trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statuss; 3.3.6. vienreizēju pabalstu krīzes situācijā mājsaimniecībai ārēju notikumu radītu seku novēršanai vai mazināšanai, kura katastrofas vai citu no mājsaimniecības gribas neatkarīgu apstākļu dēļ pati saviem spēkiem nespēj nodrošināt savas pamatvajadzības.

	3.4. Ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā – šo saistošo noteikumu izpilde neietekmē uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā. 3.5. Ietekme uz konkurenci – šo saistošo noteikumu izpilde neietekmē konkurenci.
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	4.1. Saistošo noteikumu piemērošanā personas var vērsties Ropažu novada pašvaldības Sociālajā dienestā. 4.2. Ar šiem saistošajiem noteikumiem netiek paredzētas papildus administratīvo procedūru izmaksas.
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	5.1. Saistošo noteikumu īstenošana neparedz papildus cilvēkresursu iesaisti, saistošo noteikumu īstenošanā tiks iesaistīti darbinieki, kuri administrē sociālo palīdzību.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	6.1. Saistošo noteikumu izpildi turpinās nodrošināt Ropažu novada pašvaldības Sociālais dienests, līdz ar to nav nepieciešama jaunu institūciju izveide. 6.2. Papildus resursi nav nepieciešami.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	7.1. Šie saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai – mazināt sociālās problēmas un veicināt Ropažu novada mazaizsargāto iedzīvotāju labklājību.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	8.1. Sabiedrības līdzdalības veids - priekšlikumu un iebildumu ievērtēšana un iekļaušana pēc projekta publicēšanas pašvaldības tīmekļa vietnē internetā www.ropazi.lv. 8.2. Saistošo noteikumu projekts sabiedrības viedokļa noskaidrošanai tika publicēts pašvaldības tīmekļa vietnē internetā www.ropazi.lv no 2023.gada _____ līdz 2023.gada _____. Norādītajā termiņā nav saņemts neviens iebildums un priekšlikums par šo saistošo noteikumu projektu.

Ropažu novada pašvaldības
domes priekšsēdētāja

V. Paulāne